

ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคใต้

พ.ศ.2560-2564

แผนยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคใต้ พ.ศ.2560-2564 เป็นแผน
ชี้้นำการดำเนินการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ และประเด็น
ยุทธศาสตร์ ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคใต้ สู่สังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ (Goal)

- (1) ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน
- (2) สิ่งแวดล้อมมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ สู่สังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (3) องค์กรและภาคีทุกเครือข่ายมีศักยภาพในการปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

- (4) องค์กรและภาคีทุกเครือข่ายมีความพร้อมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์ (Objective)

- (1) เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภูมิภาค

- (2) เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน สู่สังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- (3) เพิ่มขีดความสามารถการรองรับการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาในระดับภูมิภาค และการปรับตัวรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติในพื้นที่

- (4) เพื่อเพิ่มศักยภาพของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างบูรณาการ มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม ตอบสนองต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำและการบูรณาการการบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การป้องกัน ลดผลกระทบและปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
และภัยธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพ กลไกและองค์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
อย่างบูรณาการ

ทั้งนี้ การจัดการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ภาคใต้ ได้วางแผนการ
ดำเนินการไว้ตามกรอบยุทธศาสตร์แต่ละด้านอย่างเท่าเทียมกัน ภายใต้วัตถุประสงค์ของแผนและระยะเวลาที่
กำหนดไว้ 5 ปี (พ.ศ.2560-2564) รวมทั้งกลยุทธ์ มาตรการและแนวทางการดำเนินงาน วงเงินงบประมาณที่
ต้องใช้ และหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ รายละเอียดดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความมั่นคงและการบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

เป้าประสงค์ บูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์น้ำแล้ง
อุทกภัย ตลอดจนปัญหาความขัดแย้งจากการใช้ประโยชน์จากน้ำ ทั้งในภาคอุตสาหกรรม ภาค
เกษตรกรรม และภาคประชาชน

กลยุทธ์ที่ 2.1 การจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

มาตรการ/แนวทางปฏิบัติ

- 1) สำรวจแหล่งน้ำบาดาลเพิ่มเติมและพัฒนาประสิทธิภาพระบบประปาบาดาลที่มีอยู่เดิม
- 2) จัดหา พัฒนา และฟื้นฟูแหล่งกักเก็บน้ำ เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการอุปโภค บริโภค
- 3) จัดหาและพัฒนาระบบกระจายน้ำให้มีประสิทธิภาพ
- 4) สนับสนุนและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนแหล่งน้ำได้รับการพัฒนา ปรับปรุงและฟื้นฟูเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน (แห่ง)
- 2) จำนวนพื้นที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคลดลง (แห่ง)
- 3) แหล่งน้ำบาดาลได้รับการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพมีจำนวนเพิ่มขึ้น (แห่ง)

กลยุทธ์ที่ 2.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำภาคการผลิต (เกษตรและอุตสาหกรรม)

มาตรการ/แนวทางปฏิบัติ

- 1) กำหนดเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่ (Zoning) ทั้งในด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม ให้
สอดคล้องกับศักยภาพการรองรับของแหล่งน้ำในพื้นที่

- 2) จัดสรรน้ำตามลำดับความสำคัญประเภทการใช้น้ำในแต่ละพื้นที่ ภายใต้กติกาที่ชัดเจน และเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน
- 3) สนับสนุนรูปแบบการบริหารจัดการน้ำตามจารีตประเพณี และการสร้างเครือข่ายผู้ใช้น้ำ
- 4) พัฒนา พื้นฟูแหล่งเก็บกักน้ำตามธรรมชาติและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการกระจายน้ำ
- 5) พัฒนาระบบผันน้ำ และระบบเชื่อมโยงแหล่งน้ำภายในลุ่มน้ำ
- 6) พัฒนา พื้นฟูแหล่งน้ำเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ และพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมพัฒนาใหม่ เพื่อการส่งออก

ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนข้อร้องเรียนจากการแบ่งปันการใช้ประโยชน์จากน้ำลดลง
- 2) จำนวนเครือข่ายผู้ใช้น้ำในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเพิ่มขึ้น
- 3) จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับผลกระทบจากการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลดลง
- 4) จำนวนโครงการแหล่งน้ำและระบบชลประทานได้รับการพัฒนาและฟื้นฟูประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 2.3 การจัดการปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย

มาตรการ/แนวทางปฏิบัติ

- 1) จัดหาพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อใช้เป็นพื้นที่รับน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก และเก็บกักน้ำไว้ใช้ประโยชน์ในฤดูแล้ง
- 2) กำหนดให้มีทางระบายน้ำและผันน้ำควบคู่ไปกับการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน
- 3) ควบคุม กำกับการใช้น้ำตามลำดับความสำคัญและในสัดส่วนที่เหมาะสมตามมติจากเวทีรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 4) เพิ่มประสิทธิภาพการไหลของน้ำ โดยขุดลอกและปรับปรุงแหล่งน้ำให้มีสภาพสอดคล้องกับระบบนิเวศและอุทกวิทยา
- 5) พัฒนาระบบป้องกันน้ำหลากล้นตลิ่งในชุมชนเมืองในเขตเศรษฐกิจ โดยก่อสร้างคันกันน้ำหรือทำนบ และสร้างสถานีสูบน้ำ
- 6) พัฒนาและใช้ประโยชน์จากระบบการเฝ้าระวังและเตือนภัยในการวางแผนบริหารจัดการภัยพิบัติเชิงพื้นที่

ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนพื้นที่ที่ประสบปัญหาภัยแล้งได้รับการแก้ไข
- 2) จำนวนพื้นที่ที่ประสบปัญหาอุทกภัยได้รับการแก้ไข
- 3) ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้งหรืออุทกภัยมีความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาได้อย่างทัน่วงที

ตารางยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคใต้

กลยุทธ์	มาตรการ/ แนวทางปฏิบัติ	ระยะเวลา (พ.ศ.)	พื้นที่/ เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)	หน่วยงานรับผิดชอบ (ชื่อเต็ม)
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความมั่นคงและการบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ					
2.1 การจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค	1) สำรวจแหล่งน้ำบาดาลเพิ่มเติมและพัฒนาประสิทธิภาพระบบประปาบาดาลที่มีอยู่เดิม				
	2) จัดทำ พัฒนา และฟื้นฟูแหล่งกักเก็บน้ำ เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการอุปโภคบริโภค				
	3) จัดทำและพัฒนาระบบกระจายน้ำให้มีประสิทธิภาพ				
	4) สนับสนุนและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ				

กลยุทธ์	มาตรการ/ แนวทางปฏิบัติ	ระยะเวลา (พ.ศ.)	พื้นที่/ เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)	หน่วยงานรับผิดชอบ (ชื่อเต็ม)
2.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำภาคการผลิต (เกษตรและอุตสาหกรรม)	1) กำหนดเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่ (Zoning) ทั้งในด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพการรองรับของแหล่งน้ำในพื้นที่				
	2) จัดสรรน้ำตามลำดับความสำคัญของประเภทการใช้น้ำในแต่ละพื้นที่ ภายใต้กติกาที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน				
	3) สนับสนุนรูปแบบการบริหารจัดการน้ำตามจารีตประเพณี และการสร้างเครือข่ายผู้ใช้น้ำ				

กลยุทธ์	มาตรการ/ แนวทางปฏิบัติ	ระยะเวลา (พ.ศ.)	พื้นที่/ เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)	หน่วยงานรับผิดชอบ (ชื่อเต็ม)
	4) พัฒนา พื้นฟูแหล่งเก็บกักน้ำตามธรรมชาติและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการกระจายน้ำ				
	5) พัฒนาระบบผันน้ำ และระบบเชื่อมโยงแหล่งน้ำภายในลุ่มน้ำ				
	6) พัฒนา พื้นฟูแหล่งน้ำเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ และพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม พัฒนาใหม่เพื่อการส่งออก				
2.3 การจัดการปัญหาภัยแล้ง และอุทกภัย	1) จัดหาพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อใช้เป็นพื้นที่รับน้ำในช่วงฤดูน้ำหลากและเก็บกักไว้ใช้ประโยชน์ในฤดูแล้ง				

กลยุทธ์	มาตรการ/ แนวทางปฏิบัติ	ระยะเวลา (พ.ศ.)	พื้นที่/ เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)	หน่วยงานรับผิดชอบ (ชื่อเต็ม)
	2) กำหนดให้มีทางระบายน้ำและผันน้ำควบคู่ไปกับการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน				
	3) ควบคุม กำกับการใช้งานตามลำดับความสำคัญและในสัดส่วนที่เหมาะสมตามมติจาก เวทีรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย				
	4) เพิ่มประสิทธิภาพการไหลของน้ำ โดยขุดลอกและปรับปรุงแหล่งน้ำให้มีสภาพ สอดคล้องกับระบบนิเวศและอุทกวิทยา				

กลยุทธ์	มาตรการ/ แนวทางปฏิบัติ	ระยะเวลา (พ.ศ.)	พื้นที่/ เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)	หน่วยงานรับผิดชอบ (ชื่อเต็ม)
	5) พัฒนาระบบป้องกันน้ำหลากล้นตลิ่งในชุมชนเมืองและในเขตเศรษฐกิจ โดยก่อสร้างคันกันน้ำหรือทำนบ และสร้างสถานีสูบน้ำ				
	6) พัฒนาและใช้ประโยชน์จากระบบการเฝ้าระวังและเตือนภัยในการวางแผนบริหารจัดการภัยพิบัติเชิงพื้นที่				